

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

01.10.2024

Vår ref:

2023/32487

Deres dato:

Deres ref:

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i forbindelse med etablering av vannledning - Ringerike kommune

Sweco AS har på vegne av Ringerike kommune søkt om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i forbindelse med etablering av vannledning.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden, og endrer forbudsperioden til å vare fra 15. mai til 31. august i stedet for fra 15. mai til 15. september.

Vedtaket om endring er hjemlet i forurensningsloven § 11.

Den endrede tillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr 8 900 for behandling av søknaden. Eventuelle kommentarer til varslet vedtak om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Vedtaket om endring kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i forbindelse med etablering av vannledning datert 27.09.2024.

Søknad

I forbindelse med Ringerike sitt prosjekt for etablering av vannledning er det nødvendig å utføre arbeider i Ådalselva og Tjoreputten. Ringerike kommune har tidligere søkt om og fått tillatelse etter forurensningsloven til mudring av masser i Ådalselva og Tjoreputten. Det henvises til tillatelse (2024.0770.T) gitt 13.09.2024. Som følge av ønsket fremdrift og forutsigbarhet i prosjektet knyttet til

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

når arbeider kan gjennomføres, søker Ringerike kommune om endring av tillatelsen til å begrense forbudsperioden for arbeider til å vare fra 15. mai til 31. august i stedet for fra 15. mai til 15. september.

Arbeidene med sjøledning må utføres i en isfri periode med minst mulig strøm i elva for å ivareta sikkerheten i området. Søker opplyser om erfaringene fra sist vinter som viste at Tjoreputten har is fra ca. desember og ut april. I mai og juni opplever man vårfloam i elva som fører til høy vannføring. Dette gir et kort tidsvindu på høsten hvor det er mulig å utføre arbeidene. Fra siste års nedbørshendelser ser søker at det også kan forekomme perioder med høy vannføring om det kommer lenger og kraftige nedbørsperioder på høsten. Dette vil kunne føre til stopp i arbeidene i kortere perioder som vil forlenge anleggsperioden.

Ringerike kommune søker derfor om å endre forbudsperioden til å gjelde fra 15. mai til 31. august i stedet for fra 15. mai til 15. september.

Høring

Statsforvalteren har ikke sendt søknaden om endring av gjeldende tillatelse på høring, da endringen av tillatelsen anses å ha mindre miljømessig betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd bokstav b.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren har vurdert omsøkt tiltak etter naturmangfoldloven, vannforskriften og forurensningsloven. For Statsforvalterens vurderinger viser vi til opprinnelig vedtak om tillatelse etter forurensningsloven (2024.0770.T) datert 13.09.2024 (vedlagt).

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempe ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer at å endre forbudsperiode fra 15. mai-15. september til 15. mai-31. august ikke vil medføre noen ytterligere forurensning, og vi vurderer at det er akseptabelt å endre tillatelsen. Vi legger da stor vekt på at arbeidene skal gjennomføres under samme krav som i eksisterende tillatelse, og at det skal flyttes edelkreps og elvemusling før mudringsarbeidene. Det skal i tillegg gjennomføres turbiditetsmålinger, som vil sikre stans av arbeidene ved høye partikkelkonsentrasjoner i vassdraget.

Konklusjon

På bakgrunn av det som er beskrevet i søknaden vurderer Statsforvalteren at det er akseptabelt å endre tillatelsen, da endringen ikke vil medføre ytterligere forurensning i Tjoreputten og Ådalselva. Vi vurderer at de forurensningsmessige ulempe ved tiltaket, ikke vil overstige de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren har vurdert tiltaket som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven, og i henhold til relevant lovverk. Tiltakshaver er selv ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter andre lovverk.

Vedtak om endring av tillatelse

Statsforvalteren fatter vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i forbindelse med etablering av vannledning til å begrense forbudsperioden til å gjelde fra 15. mai til 31. august.

Endringene er foretatt med hjemmel i forurensningsloven § 11.

Vi viser til endringer i vedlagt tillatelse.

Varsel om fastsettelse av gebyrsats for saksbehandlingen

Tiltakshaver skal betale gebyr for vår behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor følgende vedtak: Ringerike kommune skal betale kr 8 900 i gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Dette tilsvarer gebyrsats 9 i forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes, jf. § 32. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Andreas Røed
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

13.09.2024

Vår ref:

2023/32487

Deres dato:

Deres ref:

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i forbindelse med etablering av vannledning - Ringerike kommune

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden fra Ringerike kommune og gir tillatelse til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i Ringerike kommune. Det gis også dispensasjon fra vannressursloven § 11 for å fjerne kantvegetasjon langs vassdraget som hindrer utføring av tiltaket.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varslers at Ringerike kommune skal betale kr 44 300,- for behandlingen av saken. Frist for å gi uttalelse til det varslede vedtaket er innen 2 uker.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra SWECO NORGE AS, på vegne av Ringerike kommune, datert 05.07.2024 om tillatelse til mudring for å etablere vannledning over Ådalselva og Tjoreputten i Ringerike kommune.

Sammendrag av søknad

Det skal legges ny vannledning mellom Ringerike vannverk på Kilemoen og Hen for å sikre reservevannforsyning for Ringerike kommune. Ringerike kommune hadde opprinnelig planlagt å utføre tiltaket med styrt boring. Statsforvalteren vurderte da arbeidene som midlertidig anleggsarbeid. I ettertid har det vist seg at styrt boring ikke er mulig og gjennomføringen av tiltaket har derfor endret seg. På bakgrunn av at styrt boring ikke lar seg gjøre må vannledningen legges som sjøledning i Tjoreputten og Ådalselva. I forbindelse med legging av kabelen er det behov for å mudre ved noen grunnere strekninger.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Det søkes om tillatelse til å mudre opptil 500 m³ over et område på inntil 1600 m². Planlagt mudringsdybde er på 1 meter.

Ådalselva er en populær elv blant sportsfiskere og ifølge iNatur.no blir det fanget ørret, gjedde, abbor, brasme og sik i elva. Det er ikke registrert edelkreps i artskart i området, men grunneier bekrefter at han fisker store mengder edelkreps på elvestrekningen i tiltaksområdet. Det antas også at det er edelkreps i Tjoreputten. Observasjoner fra sedimentprøver viser at det kan eksistere elvemusling i traséen for sjøledningen.

Analyser av sedimentprøver har vist forurensning i tilstandsklasse 3 og 4 for PAH-forbindelser i områder som vil påvirkes av arbeidene. Søker opplyser om at det er en sannsynlig risiko for spredning av partikkelbundet forurensning i forbindelse med mudringsarbeidene.

Som avbøtende tiltak er det planlagt å bruke turbiditetsmålere for å avdekke partikkelspredning.

Det vil være behov for fjerning av noe kantvegetasjon i forbindelse med tiltaket.

Høring

Søknaden fra Ringerike kommune har vært på høring i tidsrommet 18.07.2024 til 23.08.2024, og ble kunngjort på Statsforvalteren sin nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Søknaden ble også forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7). Det kom 2 innspill fra høringen.

Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsinnspillene, samt Ringerike kommune sine kommentarer til disse.

Bane NOR SF legger til grunn at mudringen ikke fører til større endringer av strømmen i Ådalselva, samt at mudringen ikke fører til økning i vannmasser mot Hensfossen, spesielt ved ekstremnedbør. Ut fra kartvedlegg i søknaden vil ny vannledning krysse Bane NOR sin eiendom gbnr. 271/4 ved pumpestasjonen på Hen. Dersom Ringerike kommune ikke har inngått skriftlig avtale med Bane NOR om legging av vannledning, forutsetter Bane NOR at dette gjennomføres før arbeidet starter opp.

Ringerike kommune svarer at prosjektet har forsøkt å minimere mengden mudring som må utføres i forbindelse med tiltaket. Fra sundet mellom Tjoreputten og Ådalselva og frem til pumpestasjon på Hen skal ledningen fortrinnsvis bores. Da det tidligere har vist seg at boring er vanskelig, legges det opp til ett alternativ der ledning legges direkte på bunnen av Ådalselva (i de dypeste partiene) og at den kun skal graves ned/mudres i sundet mellom Tjoreputten og Ådalselva og i landtaket ved pumpestasjonen ved Hen.

Ny vannledning vil krysse Bane NOR sin eiendom (gbnr. 271/4). Ringerike kommune vil påse at det inngås en skriftlig avtale med Bane NOR før arbeidet med legging av ny vannledning starter opp.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) registrerer at det er forekomster av edelkreps og elvemusling i området hvor det skal mudres. NVE tar høyde for at Statsforvalteren ivaretar hensynet til disse forekomstene i den videre behandlingen av saken. NVE forutsetter at omfanget av mudring avgrenses til absolutt minimum for å få gjennomført tiltaket.

NVE vurderer at tiltaket ikke krever videre vurdering etter § 8 i vannressursloven (konsesjonsplikt). Vannressursloven § 5 gjelder likevel for alle tiltak i vassdrag. Aktsomhetsplikten vil derfor gjelde for det omsøkte tiltaket.

Ringerike kommune svarer at forekomst av elvemusling og edelkreps er omtalt i *Grunnlagsrapport til søknad om fysiske tiltak i elv* utarbeidet av Sweco på vegne av Ringerike kommune. Det er lagt inn forslag til avbøtende tiltak for arter i anleggsfasen i kapittel 6 *Tiltaksplan* i rapporten. Det henvises til dette kapittelet der forslag til hvordan prosjektet planlegger å hensynta elvemusling og kreps i løpet av anleggsfasen.

Statsforvalterens vurderinger

Generelt

I utgangspunktet er det forbudt å forurense, jf. forurensningsloven § 7. Etter lovens § 11 kan forurensningsmyndigheten likevel, etter søknad, gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter § 11 og fastsetter vilkårene etter forurensningsloven § 16, legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Statsforvalteren vurderer også søknad om tillatelse opp mot vannforskriften § 4, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand». I tillegg skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven § 7, vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte enn beskrevet i søknaden, må det søkes på nytt.

Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig.

Tiltak som medfører forringelse eller fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre akvatiske organismer, krever tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvalteren er myndighet etter forskriften på strekninger som fører anadrom laksefisk og edelkreps, mens fylkeskommunen er myndighet på øvrige strekninger som fører høstbar innlandsfisk. Ettersom det forekommer edelkreps i Ådalselva, er Statsforvalteren rette myndighet til å vurdere tiltaket etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Lovgrunnlag og myndighet

Legging av kabler/ledninger i sjø og vassdrag reguleres direkte av forurensningsloven § 7, jf. 8. Legging av kabler/ledninger er en form for midlertidig anleggsvirksomhet. "Vanlig forurensning" fra midlertidig anleggsvirksomhet er tillatt uten tillatelse, jf. forurensningsloven § 8 første ledd 3. Forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet som pga. art, omfang eller virkning ikke kan regnes som "vanlig forurensning", krever derimot tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Dersom det er fare for skade som følge av forurensning kan legging av kabler og ledninger utløse behandling etter forurensningsloven. Statsforvalteren vurderer at det omsøkte tiltaket i Begna og

Tjoreputten medfører fare for forurensning, og tiltaket krever derfor tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø og vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Vurdering etter naturmangfoldlovens prinsipper

Det følger av forvaltningsloven at vi skal sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. I saker som berører naturmangfold gjelder i tillegg prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7.

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Ved vurderingen av § 8 er det sentrale å finne ut *hvilket naturmangfold* som kan påvirkes av beslutningen, *hvilken tilstand dette naturmangfoldet har* og *hvilke effekter* beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Vurderingen av disse tre spørsmålene utgjør til sammen kunnskapsgrunnlaget.

I Miljødirektoratets Naturbase (2024) er det registrert naturtype *kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti* et stykke nedstrøms tiltaksområdet. Vi vurderer at naturtypen ikke vil bli negativt påvirket med tanke på avstanden til tiltaket.

Det er registrert elvemusling i vassdraget. Elvemusling er på grunn av reduksjon i populasjonsstørrelsen vurdert til sårbar VU for Norsk rødliste for arter 2021. Den er også i kategorien sterkt truet på IUCN sin globale rødliste. Det er gjort beregninger som viser at Norge har nesten en tredel av de kjente gjenværende lokalitetene med elvemusling og mer enn halvparten av antall muslinger i Europa.

Det er ikke registrert edelkreps i tiltaksområdet, men ifølge søknaden har grunneier bekreftet at han fisker store mengder edelkreps på strekningen i tiltaksområdet. Det er også rimelig å anta at det er edelkreps i Tjoreputten. Edelkreps er vurdert til sterkt truet på Norsk rødliste for arter 2021. Vurderingen kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse. Edelkreps trues av krepsepest som overføres fra den fremmede arten signalkreps. Det er 100% dødelighet for alle individer som smittes. Det stilles derfor vilkår om at utstyr som har vært i kontakt med vassdraget skal desinfiseres etter bruk.

Av hensyn til rekreasjon, friluftsliv og biologisk mangfold settes det vilkår om forbud mot arbeider i perioden 15. mai – 15. september.

Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, om artene som blir berørt ved tiltaket, er god. Vi vurderer at effekten av tiltaket på naturmangfoldet er kjent.

Formålet med § 10 er å se virkningen av det konkrete tiltaket i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Da får man sumvirkningen eller den samlede belastningen på naturmangfoldet. Ådalselva er påvirket av mange tiltak. Den samlede belastningen etter § 10 anses derfor som moderat slik at det gjennom avbøtende tiltak ikke kan påregnes betydelige skader på naturmangfoldet.

Statsforvalteren anser at fastsatte vilkår i tillatelsen vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet er vektlagt ved fastsettelse av vilkårene.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. § 11 i naturmangfoldloven. Tiltakshaver er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12 i naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Etter vannforskriften § 4 om miljømål, skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Tiltaket vil kunne påvirke to ulike vannforekomster som i fagdatabasen Vann-Nett er registrert som *Ådalselva fra Sperillen til Hensfossen* med vannforekomst-ID 012-2456-R og *Ådalselva fra Sperillen til Hensfossen bekkefelt* med ID 012-2734-R.

Ådalselva fra Sperillen til Hensfossen er registrert som en sterkt modifisert vannforekomst, og god økologisk tilstand er ikke realistisk. Det økologiske potensialet til vannforekomsten er godt og den kjemiske tilstanden er udefinert. Vannforekomsten er i størst grad påvirket av dammer og vandringshinder, diffus avrenning fra fulldyrket mark, diffus avrenning fra spredt bebyggelse og punktutslipp fra renseanlegg.

Ådalselva fra Sperillen til Hensfossen bekkefelt har moderat økologisk tilstand på grunn av fosfor- og nitrogenforhold. Kjemisk tilstand er vurdert til god. Vannforekomsten er i størst grad påvirket av diffus avrenning fra deponier og diffus avrenning fra spredt bebyggelse.

I denne saken vurderer Statsforvalteren at størrelsen på vannforekomsten og omfanget av tiltaket er av den grad at miljøtilstanden i vannforekomsten ikke vil bli vesentlig påvirket av arbeidene. Tiltaket vil kunne påvirke vannmiljøet lokalt i tiltaksområdet, men ikke i hele vannforekomsten. Så fremt arbeidene gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, vurderer vi at tiltaket ikke vil føre til varig forringelse av vannkvaliteten eller vanskeliggjøre oppnåelsen av de fastsatte miljømålene.

Vurdering etter forurensningsloven

Mudring i vassdrag kan medføre spredning av partikler, tungmetaller og organiske miljøgifter. Det er gjennomført sedimentundersøkelser i tiltaksområdet som viser forurensning av PAH-forbindelser i klasse 3 og 4 langs visse strekninger. Det er derfor viktig at det gjennomføres avbøtende tiltak for å begrense spredning av partikler ved arbeidene. Vi vurderer på bakgrunn av strømningsforhold at det kan være vanskelig å etablere partikkelsperre i Ådalselva. Det skal likevel vurderes om det er mulig å benytte partikkelsperre på enkelte strekninger, for eksempel i Tjoreputten, og dersom det er mulig skal partikkelsperre settes opp. Vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen som tiltakshaver plikter å gjennomføre i henhold til punkt 3.1 i tillatelsen.

Statsforvalteren stiller krav om turbiditetsmålinger for å overvåke spredningen av partikler. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av arbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket og som maksimalt ligger 50-100 m unna tiltaksområdet. Hvis

turbiditeten overskrider 10 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdi. Det tillates ikke mudring i Ådalselva eller Tjoreputten dersom turbiditetsmålerne er ute av drift.

Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for valg av plassering av turbiditetsmålere. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen som tiltakshaver plikter å gjennomføre i henhold til punkt 3.1 i tillatelsen.

For å begrense spredningen av partikler skal mudrearbeidene gjennomføres utenom vårflommen og andre perioder med særlig høy vannføring.

Vi minner om at mudrede masser som tas opp på lekter eller land er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent behandlingsanlegg eller gjenbrukes i henhold til avfallsregelverket. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse I-II, jf. Miljødirektoratet sin veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota (M-608/2016)*. Dersom det tas opp masser og det skulle vise seg at massene er å anse som forurenset (tilstandsklasse 3-5) skal massene leveres til godkjent avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklart gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Dersom det skulle bli aktuelt å avanne mudrede masser, må vannet gjennomgå rensing før det eventuelt slippes tilbake til vannforekomsten. Mengden suspendert stoff i utslippsvannet skal ikke overstige 100 mg/l. Tiltakshaver må kunne dokumentere at dette kravet overholdes.

Vurdering etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon

I henhold til vannressursloven § 11 første ledd skal det langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.

Kantsoner langs vassdrag har en svært viktig funksjon for livet i vann og arter som lever langs elvebredden. Kantvegetasjonen reduserer erosjon og avrenning fra land og gir skygge og insektføde for fisk i vassdraget. Kantsonen er også et viktig habitat for blant annet fugler og pollinerende insekter.

Kantvegetasjonen langs Ådalselva er påvirket av mange tiltak og en ytterligere hogst i kantsonen vurderes å ha negative effekter på økosystemet som helhet. I henhold til vannressursloven § 11 kan det likevel gis dispensasjon til fjerning av kantvegetasjonen i særlige tilfeller. Vi vurderer tiltak for å sikre vannforsyning som samfunnsnyttig, og at det foreligger tilstrekkelig grunnlag til å gi en dispensasjon fra kravet om opprettholdelse av kantvegetasjon. Vi forutsetter at tidsperioden hvor kantvegetasjonen er helt fjernet holdes så kort som mulig, og at det sørges for rask revegetering. Ved å la så mye av kantsonen som mulig stå igjen, vil påvirkningen på dyrelivet og vannkvaliteten minimeres. Hensynet til de viktige miljø- og samfunnsinteressene i saken må avveies mot hensynet til opprettholdelsen av kantsonen på stedet. I dette tilfellet vurderer Statsforvalteren at ulempene ved å opprettholde kantsonen er vesentlig større enn fordelene, da tiltaket er viktig for å sikre vannforsyning.

Statsforvalteren vurderer at det kan gis dispensasjon til omsøkt hogst. Det settes vilkår til hogsten.

Vurdering etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

I henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er det forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Statsforvalteren har myndighet til å gi tillatelse med vilkår til tiltak på strekninger med anadrom laksefisk og kreps, mens fylkeskommunen er myndighet på øvrige strekninger som fører høstbar innlandsfisk. Siden det er edelkreps i Ådalselva og Tjoreputten, er Statsforvalteren rette myndighet.

Det settes vilkår for å sikre at tiltaket ikke påvirker elvemusling og edelkreps i tiltaksområdet negativt. Forutsatt at arbeidene gjennomføres i tråd med vilkårene i tillatelsen vurderer Statsforvalteren at produksjonsmulighetene for elvemusling eller fisk ikke vil forringes, og at bestemmelsene i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er ivaretatt. Det er derfor ikke nødvendig med en egen tillatelse etter forskriften.

Grunnforhold og vannføring

Fysiske tiltak i områder med kvikkleire kan utløse skred. Det er viktig at tiltakene ikke endrer områdestabiliteten og gjennomføres i tråd med [NVE sine råd og veiledninger](#).

Tiltak i vassdrag kan påvirke hydrologi og strømningsforhold i vassdraget. Økt vannhastighet og redusert kapasitet til å lede bort vann kan føre til erosjon og skader på elvekantene som igjen kan øke faren for skred.

Kommunene har en viktig rolle for å påse at det ikke iverksettes tiltak i områder med dårlig områdestabilitet uten at det gjøres nødvendige avbøtende tiltak. Tiltakshaver må selv ta kontakt med kommunen dersom tiltaket kan påvirke områdestabiliteten.

Samfunnsmessige forhold

Formålet med tiltaket er å etablere en vannledning for å sikre reservevannforsyning. Vannledninger er samfunnskritisk infrastruktur, og Statsforvalteren anser derfor at tiltaket har stor samfunnsnytte.

Tiltaket vil forårsake forurensning, men dette er midlertidig og vil opphøre når arbeidene er ferdig. I tillegg vurderer Statsforvalteren at de forurensningsmessige ulempene begrenses som følge av vilkårene i tillatelsen. Vi vurderer at samfunnsnyttene av tiltaket veier tyngre enn de forurensningsmessige og samfunnsmessige ulempene ved tiltaket.

Forhold til plan

Tiltaket er i tråd med reguleringsplan 354: Ringerike vannverk Kilemoen og kommuneplanens arealdel 2019-2030.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Vi mener at nytten av tiltaket veier tyngre enn ulempene som tiltaket vil kunne medføre for miljøet og for samfunnet ellers. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Ringerike kommune til mudring i Tjoreputten og Ådalselva. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Ringerike kommune tillatelse til mudring i Tjoreputten og Ådalselva i Ringerike kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om tillatelse til fangst av elvemusling

Med hjemmel i forskrift om fangst av elvemusling av 30. desember 1992 § 2 gis Ringerike kommune tillatelse til fangst og midlertidig flytting av elvemusling i Ådalselva over en strekning som antas å bli påvirket av legging av ledninger. Det gis tillatelse til å flytte elvemusling midlertidig med en tilbakeføring rett etter avsluttet tiltak. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Tillatelsen, eller en kopi av denne, skal medbringes av den som gjennomfører undersøkelsen.

Vedtak om dispensasjon fra vannressursloven § 11

Statsforvalteren gir dispensasjon for fjerning av kantvegetasjon, slik det er beskrevet i søknad av 05.07.2024.

Vedtaket er fattet med hjemmel i vannressursloven § 11 tredje ledd. Vedtaket om dispensasjon gjelder på følgende vilkår:

- Det skal kun hogges det som er absolutt nødvendig for å kunne gjennomføre tiltaket i vassdraget.
- Det skal legges til rette for rask og naturlig revegetering med stedegne arter i kantsonens fulle bredde.
- Skader på bredden, som kan øke faren for erosjon, eller som kan føre til forringelse av vassdraget, skal unngås.
- Trær skal ikke felles ut i vassdraget og det skal ikke ligge igjen hogstavfall i vassdraget slik at det kan oppstå hindringer for vannets frie vei.
- Hogsten og bortkjøringen av trevirket skal foregå på en skånsom måte som i minst mulig grad skader gjenstående vegetasjon eller forårsaker unødvendige sår i terrenget.
- Hvis trevirket flises opp, skal flisen fjernes fra området slik at den ikke hindrer rask revegetering av området
- Den eller de som utfører tiltakene skal være kjent med og ha forstått planene og forutsetningene for tillatelsen.

Dispensasjonen er gyldig i tre år fra vedtakets dato.

Varsel om fastsettelse av gebyrsats for saksbehandlingen

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tillatelsen etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi varsler derfor at vi vil fatte vedtak om gebyr på kr 44 300,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 6 i forurensningsforskriften § 39-4. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden.

Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Vedtaket om dispensasjon etter vannressursloven § 11 kan påklages til Norges vassdrags- og energidirektorat innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Statsforvalteren. Det skal angis hva det klages over og hvilke endringer som ønskes.

Med hilsen

Andreas Røed
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse med vilkår - Ådalselva mudring

Kopi til:

SWECO NORGE AS

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

NATURVERNFORBUNDET I HOLE OG RINGERIKE

BANE NOR SF

Postboks 5091

Majorstua

Hauges gate 89

Prestegårdsveien 51

Postboks 4350

0301 OSLO

3019 DRAMMEN

3530 RØYSE

2308 HAMAR

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Ådalselva og Tjoreputten i Ringerike kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Av hensyn til rekreasjon, friluftsliv og biologisk mangfold tillates det ikke mudring i perioden 15. mai til 31. august.

Bedriftsdata

Tiltakshaver: RINGERIKE KOMMUNE TEKNISKE TJENESTER ADMINISTRASJON
Tiltakshavers adresse: Hensmoveien 19, 3516 Hønefoss
Org. nummer: 974566028
Tiltaksområde: Tjoreputten og Ådalselva i Ringerike kommune
NACE-kode og bransje: 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2024.0770.T		
Tillatelse første gang gitt: 13.09.2024	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: 01.10.2024
Andreas Røed fagleder		Brage Sævarang rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
00.	13.09.2024	2023/32487	Tillatelsen ble gitt

01.	01.10.2024	2023/32487	Forbudsperiode endret til 15. mai-31. august.
-----	------------	------------	---

Innhold

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår	3
2.1	Gjennomføring av tiltak	3
2.2	Sikring av tiltaksområdet	3
2.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
2.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
2.5	Utslippsbegrensninger	4
2.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
2.7	Endring av vilkår	4
2.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.10	Internkontroll	4
2.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
2.12	Tilsyn	5
3	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
3.1	Miljørisikoanalyse	5
3.2	Forebyggende tiltak	5
3.3	Avvikshåndtering	5
3.4	Etablering av beredskap	6
3.5	Varsling av akutt forurensning	6
4	Mudring	6
4.1	Gjennomføring av mudring	6
4.2	Håndtering av mudrede masser	7
5	Fiske og flytting av edelkreps	7
6	Fangst og flytting av elvemusling	7
7	Kontroll og overvåking	8
7.1	Kontroll- og overvåkingsprogram	8
7.2	Overvåking	8
7.3	Kvalitetssikring av målingene	8
8	Støy	8
9	Rapportering	8

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen til mudring i Tjoreputten og Ådalselva gis i forbindelse med etablering av reservevannforsyning i Ringerike kommune.

Det gis tillatelse til mudring av inntil 500 m³ masser fra elvebunnen.

Det tillates ikke å gjennomføre mudring av masser dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

Før oppstart av utfyllingsarbeider skal det settes ut teiner for fangst av edelkreps. Det tillates fangst av edelkreps i alle størrelser. Dersom det fanges kreps, skal krepsen flyttes til et egnet område, jf. vilkår 5.

Før oppstart skal elvemusling flyttes midlertidig, med en tilbakeføring rett etter avsluttet tiltak. Dersom det fanges musling, skal muslingen flyttes til et egnet område, jf. vilkår 6.

Ringerike kommune (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at alle vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning, eller annet er bestemt i tillatelsens punkt 3 til 8.

2.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter tiltakshaver å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles, jf. vilkår 3.5.

2.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 3.1.

2.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentagende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.4 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

3.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

4 Mudring

4.1 Gjennomføring av mudring

Mudring av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig, under rolige strøm- og vindforhold, og med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene.

Det tillates ikke mudring av masser dersom turbiditetsmålere er ute av drift.

For å hindre spredning av partikler skal det, der strømningsforholdene tillater det, etableres en avskjærende partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Det skal gjennomføres en skriftlig vurdering i områder med vanskelige strømningsforhold som er forankret i miljørisikovurderingen, jf. vilkår 3.1. Partikkelsperre skal etableres slik at den ikke fungerer som et vandringshinder for fisk eller andre akvatiske organismer.

Dersom det påtreffes avfall, skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 9. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Utstyr som har vært i kontakt med vassdraget skal desinfiseres etter bruk.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene, må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 9. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

4.2 Håndtering av mudrede masser

Dersom det skulle bli aktuelt å avvanne mudrede masser, må vannet gjennomgå rensing før det eventuelt slippes tilbake til vannforekomsten. Mengden suspendert stoff i utslippsvannet skal ikke overstige 100 mg/l.

Mudrede masser som tas på lekter eller land er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32. Det tillates kun gjenbruk av masser i tilstandsklasse 1-2, jf. Miljødirektoratets veileder *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). Dersom muddermasser befinner seg i tilstandsklasse 3-5, skal massene leveres til godkjent behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklartert gjennom www.avfallsdeklarering.no.

Dersom det skal benyttes eksterne masser til tildekking av kabelen, skal det kun benyttes masser i tilstandsklasse 1-2. Massene skal ikke inneholde plast eller annet avfall. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter, bygnings- og rivningsavfall eller sprengsteinsmasser som inneholder plastarmering, som tildekkingsmasser.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle overskuddsmasser er levert, jf. vilkår 9.

5 Fiske og flytting av edelkreps

Før arbeider i vassdraget iverksettes skal det settes ut tilstrekkelig med teiner for fangst av edelkreps. Teinene skal ligge i vannforekomsten over natta og i minst 12 timer. Dersom det fanges kreps, skal krepsen flyttes til et egnet område. All fangst skal registres med antall, kjønn og lengde. Det tillates fangst av edelkreps i alle størrelser. Områder kreps flyttes til skal markeres på kart. Flyttet edelkreps skal påfølgende sesong tilbakeføres til området der de ble fanget.

Fiske og flytting av edelkreps skal gjennomføres av en uavhengig 3. part med kompetanse på fagområdet. Resultater fra fisket skal rapporteres til Statsforvalteren, jf. vilkår 9.

6 Fangst og flytting av elvemusling

Elvemusling skal ikke avlives, kun flyttes internt i Ådalselva. Flyttingen skal utføres av ekstern konsulent med kompetanse innen fagfeltet. Fangst kan utføres med håndplukking via vading og/eller dykking. Elvemusling skal så snart som mulig flyttes tilbake til opprinnelig fangststed i elven. Elvemuslingen skal i hoveddelen av flyttingen være neddykket i ellevannet. Resultater av flyttingen av muslingene med angivelse av dato, antall, lengde, samt hvor muslinger er hentet fra, tilbakeført og hvor de midlertidig ble plassert, angitt på kart, jf. vilkår 9.

7 Kontroll og overvåking

7.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i vassdrag i henhold til et kontroll- og overvåkingsprogram. Om aktuelt må det i tillegg etableres et måleprogram for utslipp av vann fra avanning av muddermasser. Kontroll- og overvåkingsprogrammet skal inngå internkontrollen.

7.2 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst én referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst én målestasjon som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 50-100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Hvis turbiditeten overstiger 10 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses. Turbiditetsmåler må plasseres på en slik måte at den fanger opp partikkelspredning fra tiltaket. Det skal foreligge en faglig vurdering med begrunnelse for hvorfor turbiditetsmalere plasseres der de gjør. Denne vurderingen skal være skriftlig og forankret i den dokumenterte miljørisikovurderingen. Videre skal tiltakshaver ha rutiner for rengjøring og vedlikehold av turbiditetsmalere.

7.3 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonal standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

8 Støy

Tiltakshavers bidrag til utendørs støy skal være i tråd med *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021).

9 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret og utfylt område (angitt på kart med koordinater), mudrings- og utfyllingsdybde, tidspunkt for mudring og utfylling, samt mengde masse mudret og fylt ut.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent deponi/avfallsmottak med tillatelse etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert. Dersom masser er nyttiggjort, skal det dokumenteres at massene som er nyttiggjort er fri for forurensning.
- Resultater fra fiske og flytting av edelkreps.
- Resultater fra fangst og flytting av elvemusling.
- Dokumentasjon på at masser som er fylt ut tilfredsstillende tilstandsklasse 1-2 i henhold til M-608/2016 (hvis aktuelt).
- Dokumentasjon på konsentrasjoner av suspendert stoff i utslippsvann fra avvanning av muddermasser (hvis aktuelt).

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.5

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Triklosan(2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rett kjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
